

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ
ΨΥΧΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ

Ταχ. Δ/ση : Αριστοτέλους 17
Ταχ. Κώδικας : 101 87
Πληροφορίες : Δώρα Ιωάννου
Τηλέφωνο : 210-5221963
210-5232821/εσωτ.110
Fax : 210-5221963
E - mail : dioannou@yyka.gov.gr

Αθήνα, 23 / 10 /2012

Αριθμ. Πρωτ. : 44

ΠΡΟΣ: Δ/ση Ψυχικής Υγείας

ΘΕΜΑ: «Αποστολή έκθεσης»

Σας αποστέλλουμε την συνημμένη έκθεση της Ειδικής Επιτροπής και παρακαλούμε, προς αποφυγή κακών και μη νόμιμων πρακτικών, να την προωθήσετε προς όλες τις μονάδες ψυχικής υγείας (του ιδιωτικού τομέα συμπεριλαμβανομένου) οι οποίες έχουν την υποχρέωση να εξετάζουν ή και να νοσηλεύουν άτομα με ψυχική διαταραχή.

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υφυπουργό Υγείας
Κα. Φ. Σκοπούλη
2. Γενικό Γραμματέα Υγείας
Κο Π. Καλλίρη
3. Αυτοτελή Υπηρεσία Προστασίας
Δικαιωμάτων Ασθενών
4. κ. Θ. Μεγαλοοικονόμου
Δ/ντη Ψυχίατρο του ΨΝΑ

Για την Ειδική Επιτροπή
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Βλάσης Τομαράς

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ
ΨΥΧΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ**

Αθήνα, 23 /10 / 2012

ΘΕΜΑ: Έκθεση της Ειδικής Επιτροπής Ελέγχου Προστασίας των Δικαιωμάτων Ατόμων με Ψυχικές Διαταραχές για Εφαρμογή Περιοριστικών Μέτρων κατά την Εκούσια Εξέταση ή και Νοσηλεία.

Η Ειδική Επιτροπή εξέτασε τα έγγραφα που τέθηκαν υπόψη της και τα οποία αφορούν περίπτωση ασθενούς η οποία προσήλθε εκούσια στο εφημερείο του Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Αττικής και η οποία υποβλήθηκε , λόγω διέγερσης, σε μηχανική καθήλωση και ενδομυϊκή χορήγηση ψυχοφαρμάκων . Για την υπόθεση αυτή διατάχθηκε ένορκη διοικητική εξέταση, εκδόθηκε σχετικό πόρισμα «προκαταρκτικής έρευνας» και ακολούθησε απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΨΝΑ με την οποία το θέμα εστάλη στο αρχείο.

Επειδή η αναγκαστική θεραπεία κατά την εκούσια εξέταση ή και νοσηλεία παραβιάζει ευθέως τη νομοθεσία και συγκεκριμένα το Ν.2071/92, καθώς και διεθνή κείμενα, η Ειδική Επιτροπή οφείλει να επισημάνει τα εξής:

A. Σύμφωνα με το άρθρο 94 του Ν. 2071/92 για την εκούσια νοσηλεία ορίζεται ότι «εκούσια νοσηλεία είναι η με τη συγκατάθεση του ασθενή εισαγωγή και παραμονή του για θεραπεία, σε κατάλληλη Μονάδα Ψυχικής Υγείας» (άρθρο 94 παρ 1). Επίσης ορίζεται ότι ο ψυχικά ασθενής έχει τα ίδια δικαιώματα με τον ασθενή για σωματική νόσο: «Αυτός που νοσηλεύεται εκούσια έχει όλα τα δικαιώματα που συνδέονται με την άσκηση των

ατομικών ελευθεριών, τα οποία έχουν και οι ασθενείς που νοσηλεύονται για άλλη αιτία, εκτός της ψυχικής διαταραχής. Συνεπώς σε περίπτωση εκούσιας νοσηλείας απαιτείται αφενός ενημερωμένη συναίνεση στην ψυχιατρική πράξη και αφετέρου δεν μπορούν να εφαρμοστούν περιοριστικά μέτρα, όπως καθήλωση, ακόμη και αν ακολουθούν τους κανόνες δεοντολογίας και τις από 30-01-2008 Οδηγίες της Ειδικής Επιτροπής.

B. Στην περίπτωση ατόμου που προσέρχεται εκούσια για εξέταση κατά την εφημερία για σοβαρό πρόβλημα ψυχικής υγείας που αντιμετωπίζει, ακόμη και αν πρόκειται για άτομο που πάσχει από ψυχική διαταραχή και η ακούσια εξέτασή του ή η νοσηλεία του κρίνεται απαραίτητη για να αποτραπούν πράξεις βίας κατά του ιδίου ή τρίτου, θα πρέπει να τηρούνται οι διατάξεις της ακούσιας νοσηλείας (άρθρο 95-101 Ν. 2071/92), η διαδικασία για την ακούσια εισαγωγή του άρθρου 96 του Ν. 2071/92 και ενδεχομένως όταν είναι ανέφικτη η εξέταση του ασθενούς λόγω άρνησής του, η διάταξη για την ακούσια εξέταση, όπως προβλέπεται στο Ν. 2071/92 (άρθρο 96 παρ 5). Υπογραμμίζεται ότι όταν δεν συνοδεύουν το άτομο, το φερόμενο ως ψυχικά διαταραγμένο στενοί συγγενείς ή νόμιμοι εκπρόσωποί του (άρθρο 96 παρ 1, 2071/92), σε περίπτωση επείγοντος ο ψυχίατρος μπορεί να ενημερώσει τον Εισαγγελέα Πρωτοδικών για να κινήσει την αυτεπάγγελτη διαδικασία ακούσιας νοσηλείας ή ενδεχομένως και ακούσιας εξέτασης.

Διαφορετικά, εφόσον συνοδεύουν το άτομο που προσέρχεται εκούσια για εξέταση κατά την εφημερία για σοβαρό πρόβλημα ψυχικής υγείας που αντιμετωπίζει, στενοί συγγενείς ή νόμιμοι εκπρόσωποί του (άρθρο 96 παρ 1, 2071/92) και η εξέτασή του καθίσταται ανέφικτη λόγω άρνησής του, ο ψυχίατρος μπορεί να υποδείξει στους στενούς συγγενείς ή στα άλλα

πρόσωπα που νομιμοποιούνται, να κάνουν αίτηση για ακούσια νοσηλεία. Αν οι στενοί συγγενείς ή τα άλλα πρόσωπα που νομιμοποιούνται δεν το επιθυμούν, ο ψυχίατρος δεν μπορεί νόμιμα να προβεί σε καμία ψυχιατρική πράξη ή περιοριστικό μέτρο. Σε αυτή την περίπτωση δεν μπορεί να κινηθεί η αυτεπάγγελτη διαδικασία του Εισαγγελέα Πρωτοδικών. Το άτομο, δηλαδή, που προσέρχεται εκούσια για εξέταση κατά την εφημερία για σοβαρό πρόβλημα ψυχικής υγείας που αντιμετωπίζει αποφασίζει το ίδιο τι θα κάνει, και με τη θέλησή του αποχωρεί από το χώρο χωρίς να εξεταστεί. Σε περίπτωση που η συμπεριφορά του στον εξεταστικό χώρο είναι έντονα διαταρακτική, καλείται η υπηρεσία ασφάλειας του νοσοκομείου να διευκολύνει την απομάκρυνση του, χωρίς χρήση βίας.

**Για την Ειδική Επιτροπή
Ο Πρόεδρος**

ΒΛΑΣΗΣ ΤΟΜΑΡΑΣ